

DE REFORMATIE

WEEKBLAD TOT ONTWIKKELING VAN
HET GEREFORMEERDE LEVEN

DIE UWE JEUGD VERNIEUWT ALS EENS ARENDS PSALM 103:5

Onder redactie van Prof. Dr. K. Schilder. Het nadrukken van den inhoud van dit blad is verboden overeenkomstig de Wet op het Auteursrecht

Alle stukken bestemd voor de Redactie zende men
aan: Prof. Dr. K. SCHILDER, Vloedijk 14, Kampen.
Adm.-adres: Oosterbaan & Le Cointre N.V. — Goes.

Uitgevers:
OOSTERBAAN & LE COINTRE N.V. — Goes
Telefoon No. 2424 — Postrekening No. 36006

Abonnement: f 4.— per half jaar bij vooruitbetaling.
Voor het Buitenland en Ned. Indië f 10.— per jaar.
Advertentie: 10 cent per mm. Losse nummers 20 cent.

INHOUD: Hoofdartikel: Is er een „tusschentoestand“?
XV. — Gedicht: Antithese. — Uit de Schrift: De eersten
zijn geen modellen, Joh. 21:23. — Kerkelijk leven: Het
wordt moeilijk. Een Amerikaansche waarschuwing tegen
hiërarchie. Voor de kerkeraden. Indrukken van de Synode.
IV. — Uit het pol. en soc. leven: Verkiezingspanfletten. —
Opvoeding en onderwijs: „De handschoen opgenomen“. —
Groninger brieven. — Persschouw. — Kerknieuws.

dan zou zijn uitspraak terdege op dien tusschen-
toestand kunnen slaan. Want dan zou er ook
„in den hemel“ GELOOF noodig wezen (hetgeen
trouwens voor ons besef waar is); en dat GELOOF
zou dan ook daar een werk Gods zijn, want: ook
in den hemel wordt het geloof onderhouden door
den Geest; ook daar geldt het, dat wij niets hebben,
dat niet ontvangen is. Dacht men soms, dat de
werking van den Geest pas begon na den zondeval,
en ophield bij het sterven van den individu? Maar
ze was er in het oude paradijs en ze zal er zijn in
alle toekomstig paradijs.

Het komt mij niet op de exegese van een bepaal-
den tekst, doch op de daarom heen geweven ge-
dachtenspinsels aan. Hoe ver zijn we toch van huls
afgeraakt in de vroegere Gereformeerde kerken?
Daar schrijft nu heusch een predikant: dat het
— nota bene — in strijd is met het Pink-
stergebeuren, een heiligmakend werk van
Christus aan onze ziel dan te nemen in den hemel.
„Lijnsrecht in strijd met het Pinkstergebeuren“!
Maar waarom toch? Als de auteur bedoelt: een
WEDERBAREND werk, en dit dan nog weer in
den zeer bepaalden zin van PRINCIPIEEL VER-
ANDEREND werk, OMZETTEND werk, uit den
DOOD in het LEVEN overbrengend werk, dan
geven we hem gelijk. Bedoelt hij een werk dat de
zonde verniet, dan geven we hem nog gelijk.
Maar er is toch ook een voortbouwen van den
Geest op eenmaal gelegde grondslagen? En er is
toch ook een „voldoende“ van wat al eerder BE-
GONNEN is? En daarover handelt Paulus toch
hier? Welnu, onderstel even den tusschen-toestand,
en Paulus' woord zou, zoodra op exegetische gron-
den te verdedigen viel, dat hij daarop het oog had,
een krachtig bewijs leveren voor de leer, dat de
gestorvenen door het geloof, hetwelk de H. Geest
onderhoudt, reikhalzend uitzien naar den dag der
dagen. Dat Paulus sterven en wederkomst in één
lijn ziet liggen, behoort de schrijver ons niet te
verzekeren. Het gaat er slechts om, dat op die
één lijn ook nog veel kan liggen tusschen die twee
momenten. Ik zie den uittocht uit Egypte en
de kroning van David ook „in één lijn liggen“.
Maar er ligt nog al wat tusschen die momenten,
dacht ik.

Weinig lezers zullen ooit bij de viering van het
heilig avondmaal gedacht hebben, dat de woorden
doet dat tot dat Hij komt, dienst konden doen
ter bestrijding van de leer van een interimstoe-
stand der gestorvenen tusschen dood en eindge-
richt. Toch blijkt dit bij onzen auteur mogelijk.
Uit 1 Cor. 11:26 volgt zijns inziens hetzelfde als
uit Filipp. 1:6. Wij moeten het avondmaal vieren
totaan onzen dood, en dus „tot dat Hij
komt“; dat is blijkbaar hetzelfde..... volgens
schrijver. Bewijs geleverd! Maar wij vragen alweer:
als Christus zegt: ziet ik ben met ulieden al de
dagen tot aan de voleinding der wereld (Matth.
28:20) beteekent dit dan: ik ben met ulieden tot
aan uw doodsmoment? Of wil Hij de KERK van
ALLE eeuwen zeggen, bij haar te zijn en blijven?
Maar dan kan ook in 1 Cor. 11 aan de kerk gezegd
zijn, dat het avondmaal een instelling van Christus
is, door de kerk te onderhouden tot aan de parousie.
Zooeven stelden we de oratorisch bedoelde vraag:
zou Christus nu heusch in Matth. 28:20 willen
zeggen: ik ben met u tot aan uw dood? We be-
doelden: dat wel niemand zoo iets in zijn hoofd zou
halen. Maar tot onze verbazing haalt de schrijver
het toch in zijn hoofd. Ook zijnerzijds blijkt hij te
denken aan Matth. 28:20: een bijzonderheid, die

ANTITHESE.

*Dit is de wet der antithese:
In Kerk, in Staat, in Maatschappij,
in harten heersche Godes vreeze
en niets ontga Zijn heerschappij!
Geloovig Zijn bevel verkonden
en in het volle leven staand,
getuigen van des menschen zonden
en God, die 't recht Zijn wegen baant.*

*Dit is de roem der antithese:
Beschimpt, bespot en fel gesmaad:
„Doorbreekt Uw engbegrensde vreeze,
die 't vrije leven tegen staat“.
Belasterd als separatisten,
weerstrevers van het ideaal,
begunstigers van broedertwisten
en sprakers van een doode taal.*

*Dit is de kracht der antithese:
Gode Woord is ons het klaar geluid,
dat haat de zondige synthese
met hem, die Christus buiten sluit.
Gehoorzaam volgend onzen Koning,
te strijden voor Zijn heilig recht,
opdat ook in dees' aardache woning
Zijn wil ten uitvoer wordt gelegd.*

J. L. J.

we in zijn boek nog niet opgemerkt hadden. En
kijk, daar staat het heusch: Jezus, zoo zegt schrij-
ver, had ook kunnen zeggen: ik ben met u tot aan
uw dood.

Men houde ons ten goede, dat wij aan zulk „be-
wijsmateriaal“ niet te veel aandacht besteden. Het
wil er bij ons niet in, dat dezelfde Heiland die zoo-
even zijn blik had laten gaan over alle plaatsen
(gaat heen, onderwijst alle volken) niet nu zijn oog
over alle tijden zou hebben doen gaan.

Ook Christus' eschatologische rede uit Matth.
24 wil schrijver aanhalen voor zich. Hij oppert de
mogelijkheid eener andere vertaling van Matth.
24:34. In onze vertaling luidt dit vers: dit ge-
lacht zal geenszins voorbijgaan, totdat al deze
dingen zullen geschied zijn. De nieuwe
vertaling (Bijbelgenootschap) zegt: voordat dit
alles geschiedt. Schrijver wil het nog weer
anders. Hij acht het althans mogelijk, het zoo te
lezen: dit geslacht zal geenszins ontkomen (n.l.
deze dingen), totdat al deze dingen zullen zijn ge-
schied. Op die manier wil hij klaar maken: voor
dit geslacht was dit het wereldeinde. Oftewel: het
einde van een persoon, wat deze tijdelijke wereld
betreft, en het einde van een bepaald geslacht,
beteekent voor dien persoon en voor dat geslacht
tevens het wereldeinde.

Wij voor ons gelooven, dat de Christus hier niet
meer zegt, dan dat de tijdens zijn spreken aan-
wezige generatie den inzet nog zou beleven van de
verschrikkelijke dingen, die Hij voorspeld had (Je-
rusalems ondergang b.v.). den inzet die een begin
der smarten, een voorteken van het wereldge-
richt beteekende. „Deze dingen“ zijn dan niet be-
paald alle details van het over vele eeuwen zich
uitstrekkende wereldleed. Maar inzooverre voor-
teekenen en slotacten toch samenhangen, worden
ze ook niet met zooveel woorden van elkaar los-
gemaakt, „al deze dingen“ zijn één geheel. En als
de nieuwe vertaling met haar „totdat dit alles ge-
schied“ de zaak treft, dan beteekent het gezegde

HOOFDARTIKEL

IS ER EEN „TUSSCHENTOESTAND“?

door Prof. Dr. K. SCHILDER.

XV.

Dat de doodsdag met den „dag van Jezus Chris-
tus“ samenvalt, d.w.z. dat voor het besef van wie
het tijdelijk leven verlaat het net zoo zal wesen,
alsof de dag van Christus' wederkomst onmiddel-
lijk na zijn eigen heengaan uit het tijdelijk leven
volgde, wil de schrijver op nog andere bijbelplaat-
sen aannemelijk maken.

Zoo wordt door hem aangehaald Filipp. 1:6:
„vertrouwende ditzelve, dat Hij, die een goed werk
in u begonnen heeft, dit zal voleindigen tot op den
dag van Jezus Christus“. Schrijver voorziet deze
plaats van volgende kantteekening:

- Christus werkt zijn goede werk in ons tot
onzen dood;
- Hij voleindigt dat „tot op Zijn dag“;
- dus grenst die dag aan het leven van ons
allen, oftewel „aan onzen dood“, onverschillig, in
welke eeuw wij leven.

Daar verstaan wij evenwel niets van. Schrijver
werkt voor de zooveelste maal zijn bewijzen uit
niet hetgeen door hem zelf nog te bewijzen is. Hoe
lang, zoo vraagt hij, werkt Christus zijn goede
werk in ons? Er is maar één antwoord
mogelijk, zegt hij: tot onzen dood. Maar
dat is nu juist, wat hij moet be-
wijzen. INDIEN er een bewust doorleefde tus-
schentoestand is, en INDIEN er ook na het oogen-
blik van het heengaan uit dit leven bij Gods heil-
gen GELOOF moet zijn, een onwrikbaar geloof, dat
God niet maar iets, doch ALLES zal doen, een
vast geloof, dat inderdaad de Christus weerkomt,
en dat al Gods kinderen hereenigd of voor het
eerst in groot verband vereenigd zullen worden,
en dat het bloed der martelaren gewroken worden
zal, welnu, dan verdwijnt toch dit verzekerde an-
woord van onzen auteur als sneeuw voor de zon?

Wij voor ons gelooven wel niet, dat Paulus in
deze plaats ziet op den tusschentoestand; wij lezen
den tekst zoo, dat hij eenvoudig zegt: wat van
Godswege begonnen is (in de kerk en in haar in-
dividuele leden) dat komt af, en dat zal de groote
dag getuigen; met dat voltooien van zijn werk in
kerk en kerkleden gaat God door tot het eind.

Maar hoe wij zelf over deze plaats denken doet
niet ter zake.

We constateeren slechts: INDIEN er een tus-
schentoestand is, en INDIEN Paulus eens onder-
steld worden kon, daaronder het oog te hebben, welnu:

moede tot God.
age, de nederige,
e hoopt op God.
heid, d.w.z. van
uit verschillende
rp zijn van Zijn
volken sluit in
bondstrouw over
it naar den arme
t God, de arme-
rgen ontfermen
, maar als zelf
sten zijn de we-
n. Alleen in dit
aar is de bereid-
an onze broeders
elt gemaakt op-

le Schrift ze ons
of Volksherstel;
vermaan. Maar
gunst Gods, die
u daaruit steeds
ente in op den
op hun verzor-
gezelid gaan van
gedragen worden
diankome zie toe
verklonding van
n volk bewezen,
gaat ontbreken,
e reformatie on-
a de Schrift uit-
meente doortrek-
en het geloof in

d waarin hij de
ar. Veerkamp is
de vergadering.

udboek 1946
an de Geref.
i Nederland
h. art. 31 K.O.)
!

besteld?

l.—

boekhandel en bij
tre N.V., Goes

MING
WIJKSTH. 203,
Telefoon 333289
West.)

Geref. Kerken
deze week zal
ik in den handel

enige nadere ge-
en einde van de

CHILDER,
tie met Prof. Dr

AFZONDERLIJK

LANDBOEK ont-
bestelkaart, waar-
bestellen kunnen
de uitgevers. De
IN is vastgesteld

tre N.V., Goes.

ubelen, tin- en
graven voor-
it en verkoopt:
D HOLLAND"
Vrieselaan 80,

m zoeken
ERBLIJF
(zonder pensioen).
aan G. H. VAN
auritsingel 45 H,

en om stoelen?
DEN:
EN à f 5.—
Scriba Diaconie
y, O 138.

JW
FOUQUING.
31 jaar, v.g.g.v.
ureau „De Refor-